

Treći kongres folklorista Jugoslavije držan od 1 do 9. IX. 1956 g. u Crnoj gori. Urednik M. S. Lalević. Cetinje 1958. Str. 344.

Z dvoletno zamudo je izšel zajetni zbornik predavanj s tretjega kongresa folkloristov Jugoslavije v Crni gori 1956. Zbornik obsega samo predavanja; bilo jih je kar 57, čeprav jih je natisnjenih le 27. Razdeljena so v pet skupin: Folklorna pitanja i običaji, Narodna književnost, Muzika i pevanje, Igra, Nošnja. (O razvrstitvi predavanj v posamezne skupine so mnenja lahko deljena: po mojem bi Bonifačičev prispevek o hrvatski ljudski igri, vsekakor pa moja izvajanja o raziskovanju mask sodila v prvo skupino!) Medtem ko so imeli prejšnji kongresi izrazit poudarek na etnomuzikologiji, kaže ta kongres pravo hipertrofijo predavanj o ljudskem slovstvu (10 — medtem ko jih imajo druge skupine približno po 5!). Zdi se, da bo treba kriterij za vsa predavanja na naših kongresih pooprčiti. Ob visokovrednih prispevkih jemljejo čas in prostor taki, ki niso ne vsebinsko dovolj upravičeni in ne po kvaliteti dognani. Poudariti je treba, da zapuščajo nekatera predavanja tudi v zborniku izreden vtis, tako Marijane Gušić »Ostajnica... kao društvena pojava« (55—64), Nikole Bonifačiča-Rožina »Narodna drama u Hrvatskoj« (165—172), M. B. Kneževića »O našem dječjem folkloru« (37—54), z njimi Elly Bačičeve »Brojalice« (241—254) in druga. Za srbskohrvatske kolege je bilo predavanje M. Bošković-Stullijeve »O terminologiji hrvatsko-srpske narodne pripovijetke« (127—148) zelo dobrodošlo, kakor je bilo zanimivo slišati D. Dordevića »Izveštaj o stanju narodnih pripovedaka u Leskovačkoj Moravi« (185—198). O etnomuzikoloških in koreografskih predavanjih ne morem soditi, zdi se pa, da sta M. A. Vasiljević (199—210) in R. Hrovatin (211 do 222) podala osnovno važne izsledke, kakor sta tudi oba slovenska koreografska prispevka informativno zelo dragocena (Zmaga Kumer, Plesni tip raj pri Slovencih 289—296; Iko Otrin, Oblike slovenskih ljudskih plesov 303—322). Sploh je bil tudi na tem kongresu prispevek slovenskih folkloristov časten (Hrovatin, Kumer, N. Kuret 281—288, M. Matičetov 179—184, Otrin; V. Vodušek svojega predavanja ni objavil). Prav izredno je bilo sodelovanje inozemskih predavateljev, ki jih je bilo kar devet (Aksjuk — ZSSR, Braun — Nemčija, Hadrovicz — Madžarska, Hörburger — Nemčija, Kresánek — ČSR, Kretzenbacher — Avstrija, Markl — ČSR, Sirovátká — ČSR, Stanisláv — ČSR). Med njihovimi predavanji omenjam zlasti izvajanja J. Stanisláva o Kubovih zapiskih bosansko-hercegovskih ljudskih pesmi (223 do 240), F. Hörburgerja o zvezah med slovanskimi in germanskimi ljudskimi plesi (297—302) in L. Kretzenbacherja o gudalu-dudalu (izšlo v SE X, 1957, 125—156). — Zbornik te vrste ne bi smel biti samo zbirka predavanj, ki imajo večjo ali manjšo trajno vrednost, ampak tudi dokument o delu kongresa. Zato pogrešam v njem vsaj kratek oris njegovega poteka s seznamom udeležencev itd. Nerazumljivo pa je, da je dal urednik zborniku svojevoljen naslov, namesto da bi vzdržal kontinuiteto z zbornikom z Bjelašnice in iz Opatije, ki nosi edino pravilni (srbsko-hrvatski) naslov »Rad« kongresa folklorista Jugoslavije I«. Crnogorski zbornik bi moral biti »Rad... II«. Zaradi samo cirilskega ovitka in naslovnega lista bo inventarizacija v inozemskih knjižnicah težavna.

Niko Kuret

Višnja Huzjak, Zeleni Juraj. Publikacije Etnološkog seminara filozofskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu, št. 2. Zagreb 1957. Str. 56 + 3 karte.

Odlika te doslej najboljše razprave o Zelenem Juriju je v glavnem obilica gradiva, saj sta vprašanju o poreklu, značaju in postanku običaja odmerjeni le pičli dve strani. Pojav je zajet bolj deskriptivno kakor problematsko.

Uvodoma opiše avtorica izbrane primere jurjevskih obhodov na Hrvaškem, nato govori o razširjenosti običaja, o času obhodov, o imenih in